

Dina avtalsförsäkringar – privatanställda arbetare

**Facket
försäkrar**

FÖRSÄKRINGSRÅDGIVNING – en del av kollektivavtalet.....	2
FÖRSÄKRINGSKVARTEN	2
KOLLEKTIVAVTALET – din trygghet	3
AVTALSGRUPPSJUKFÖRSÄKRING, AGS – om du blir sjuk.....	4
PREMIEBEFRIELSEFÖRSÄKRING	8
TRYGGHETSFÖRSÄKRING VID ARBETSSKADA, TFA – om du blir skadad i jobbet	10
FÖRSÄKRING OM AVGÅNGBIDRAG, AGB – om du förlorar ditt arbete ...	16
TJÄNSTEGRUPPLIVFÖRSÄKRING, TGL – vid dödsfall före 65 års ålder.....	18
AVTALSPENSION SAF-LO – när du går i pension.....	21
EFTERSKYDD – hur avtalsförsäkringarna gäller efter det att anställningen har upphört.....	26
PACKETS MEDLEMSFÖRSÄKRINGAR.....	29
MER INFORMATION	31

2012 års tre olika basbelopp

- Det ”vanliga” prisbasbeloppet för år 2012 är 44 000 kronor
- Det förhöjda prisbasbeloppet för år 2012 är 44 900 kronor
- Inkomstbasbeloppet för år 2012 är 54 600 kronor

© Landsorganisationen i Sverige 2012

Produktion: Bilda Förlag & Idé

Foto: Ellinor Collin

Omslagsbild: Eivor Engstrand, försäkringsrådgivare, GS Facket

Tryck: DanagårdLitho AB, Ödeshög

ISBN 978-91-566-2760-6

2012-03 25 000 ex

Försäkringsrådgivning

– en del av kollektivavtalet

Alla LO-förbund har försäkringsrådgivare/försäkringsinformatörer som kan ge dig hjälp och stöd, både i akuta försäkringsärenden och om du behöver svar på en fråga.

Försäkringsrådgivare är ett fackligt uppdrag som man för det mesta har vid sidan av sitt vanliga arbete på arbetsplatsen.

På små arbetsplatser kan det hända att ni inte har utsett någon försäkringsrådgivare. Då vet avdelningen/regionen inom ditt förbund vilka försäkringsrådgivare som finns i närområdet. Även andra fackligt förtroendevalda, till exempel skyddsombud, har kunskaper om försäkringar och/eller vet vem du kan vända dig till för att få veta mer om någon speciell försäkring.

Försäkringskvarten

Har du pengar att hämta? Alla som omfattas av kollektivavtalet har rätt till avtalsförsäkringarnas ersättningar. Därför finns Försäkringskvarten (nytt namn på den tidigare Medlemskvarten). Under Försäkringskvarten går du och försäkringsrådgivaren – under sekretess beträffande dina personliga förhållanden – igenom olika försäkringsfrågor som är aktuella för dig. Du har möjlighet att ställa frågor och få information om avtalsförsäkringarna, avtalspensionen och medlemsförsäkringarna, liksom hjälp med exempelvis skadeanmälningar.

Det spelar ingen roll om du finns på en arbetsplats eller är arbetslös, föräldraledig, långtidssjuk eller studerande.

Du som inte har en försäkringsrådgivare i din närhet kan boka en Försäkringskvart på www.forsakringskvart.lo.se.

Kollektivavtalet – din trygghet

Genom kollektivavtal på din arbetsplats har du ett kompletterande försäkringsskydd vid sjukdom, arbetskada, arbetslöshet och dödsfall i yrkesverksam ålder. Du har också en avtalspension som kompletterar den allmänna ålderspensionen.

Tänk på att det är kollektivavtalet som är grunden! Finns det kollektivavtal på din arbetsplats, så omfattas du automatiskt av avtalsförsäkringarna. Om din arbetsgivare inte har tecknat kollektivavtal eller försäkringsavtal med Fora AB, är det stor risk att du saknar både försäkringsskydd och avtalspension.

Facket har också medlemsförsäkringar (se sid 29). De är olika för varje förbund. För att omfattas av dessa måste du vara medlem i facket.

Avtalsförsäkringarna omfattar alla som är anställda på en arbetsplats med kollektivavtal. Man behöver alltså inte vara medlem i facket. Men utan den höga anslutningsgraden till facket skulle vi varken ha fått eller kunnat behålla dessa försäkringar.

Arbetsgivaren sköter inbetalningarna av försäkrings- och pensionspremier – men pengarna kommer från löneutrymmet. Genom ditt och dina arbetskamraters arbete betalar ni alltså själva era egna premier.

Avtalsförsäkringar inom LOs och Svenskt Näringslivs avtalsområde

- Avtalsgruppsjukförsäkringen, AGS.
- Trygghetsförsäkring vid arbetskada, TFA.
- Omställningsförsäkringen (Omställningsstöd och Avgångsbidragsförsäkringen, AGB).
- Tjänstegrupplivförsäkringen, TGL.
- Avtalspension SAF-LO inklusive premiefrielseförsäkring.

Kollektivavtalet – garanterat försäkringsskydd

Kollektivavtalet är en garanti för att försäkringarna och avtalspensionen gäller även om arbetsgivaren av någon anledning skulle missa att betala in premierna.

Avtalsgruppsjukförsäkring, AGS

– om du blir sjuk

Avtalsgruppsjukförsäkringen, AGS, ger dig ett tillägg till sjukpenningen eller till sjukersättning/aktivitetsersättning.

Har du rätt till AGS-ersättning?

AGS gäller för dig om du:

- är under 65 år,
- har varit anställd i 90 dagar hos försäkrad/-e arbetsgivare,
- har en sjukpenninggrundande inkomst (SGI).

Försäkringen gäller till och med månaden innan du fyller 65 år.

I de 90 dagarnas så kallade kvalifikationstid får du räkna in tidigare anställningar om någon del ligger inom två år före din nu pågående anställning. Tidigare arbetsgivare måste också ha haft försäkringsavtal om AGS, AGS-KL, ITP eller KTP.

När kvalifikationstiden är fullgjord gäller AGS så länge som du är anställd. Det kallas *försäkringsgrundande anställningstid*. Sjukdom, hel ledighet enligt föräldraledighetslagen eller ledighet med bibehållen lön, räknas också som försäkringsgrundande anställningstid. Är du frånvarande från jobbet av andra skäl får frånvaron vara högst sex månader för att räknas som försäkringsgrundande.

Upphör anställningen eller är du frånvarande en längre tid, fortsätter försäkringen enligt efterskyddsreglerna att gälla för dig i högst 720 "friska" dagar. (Läs mer om efterskydd på sid 26–28).

AGS och den lagstadgade sjuklönen

För dig som har rätt till sjuklön

De flesta anställda har rätt till sjuklön från arbetsgivaren under de första två veckorna. Sedan kan du få sjukpenning på normal- och fortsättningsnivån från Försäkringskassan. Samtidigt med sjukpenningen kan du få dagersättning från Avtalsgruppsjukförsäkringen, AGS.

Sjukpenningen och AGS ger dig tillsammans cirka 90 eller cirka 85 procent av din inkomstförlust upp till den allmänna sjukförsäkringens inkomsttak på 7,5 prisbasbelopp – vilket motsvarar 26 750 kronor i må-

naden år 2012. AGS-ersättningen betalas till och med den 360:e dagen i sjukperioden.

För dig som inte har rätt till sjuklön

Även om du inte har rätt till sjuklön (för att du exempelvis är arbetslös eller korttidsanställd) kan du ha rätt till sjukpenning från dag 2. AGS lämnar kompletterande ersättning enligt samma regler och med samma tidsgränser, alltså under sjukdag 15–360.

Ersättning samtidigt med sjukpenning

AGS och de två olika SGI-grundade sjukpenningnivåerna

I det nu gällande systemet finns det två olika nivåer på den inkomstrelaterade sjukpenningen (som grundas på en sjukpenninggrundande inkomst, SGI).

- Sjukpenning på normalnivån är cirka 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten och kan betalas under 364 dagar.

Vid beräkning av antalet dagar läggs sjukdagar 450 dagar bakåt i tiden ihop. Har du redan förbrukat 364 dagar inom denna tidsperiod ska du ansöka om sjukpenning på fortsättningsnivån från den första sjukpenningdagen i sjukperioden. Ersättningsnivån är cirka 75 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten.

- Efter 364 ersättningsdagar kan du efter ansökan beviljas sjukpenning på fortsättningsnivån i ytterligare 550 dagar.

Det enda undantaget från 364-dagarsbegränsningen är om du lider av en allvarlig sjukdom. Då kan du få sjukpenning på normalnivån utan tidsgräns även efter dag 364.

Dagersättning från AGS under sjukpenningtid är 12,5 procent av sjukpenningen på normalnivån. I AGS tillämpas ingen sammanläggning av sjukperioder. Om Försäkringskassan betalar sjukpenning på fortsättningsnivån på 75 procent innan 360 dagar har gått i den aktuella sjukperioden, höjs kompletteringen från AGS till 13,3 procent av utbetalad sjukpenning.

Den nya ersättningsformen sjukpenning i särskilda fall

- Sjukpenning i särskilda fall är en ny sjukpenningform som gäller om du blir sjuk efter att ha utförsäkrats från tidsbegränsad sjukersättning och saknar sjukpenninggrundande inkomst, SGI, eller har en SGI som understiger 80 300 kronor.

Den nya sjukpenningformen har införts för att du ska slippa söka försörjningsstöd ("socialbidrag") om du blir sjuk igen.

Sjukpenning i särskilda fall lämnas i form av fasta kronbelopp. Exempelvis är hel sådan sjukpenning 160 kronor om dagen. Eftersom sjukpenning i särskilda fall inte bygger på SGI, kan du inte få dagsersättning från AGS (som bygger på att du har en SGI) om du får den nya sjukpenningen för hela din sjukskrivning. Om du däremot har en låg SGI och får sjukpenning i särskilda fall som utfyllnad, kan du få AGS-ersättning för den SGI-grundade delen beräknad utifrån den SGI-grundade sjukpenningen.

Ersättning vid sjukersättning eller aktivitetsersättning

Om Försäkringskassan beviljar dig sjukersättning eller aktivitetsersättning, kan du få en kompletterande månadersättning från AGS. Hur stor månadersättningen blir, beror dels på vilken sjukpenninggrundande inkomst som du hade när du blev sjuk, dels på när du beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning.

Nytt avtal ger ersättning även över 7,5 prisbasbelopp från 2012

LO och Svenskt Näringsliv har kommit överens om att AGS från och med den 1 januari 2012 ska ge månadersättning även på inkomster över 7,5 prisbasbelopp (vilket 2012 motsvarar 27 500 kronor i månaden).

Du omfattas av den nya överenskommelsen om du beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning efter den 1 januari 2012. Det gäller även dig som har en pågående sjukskrivning som efter årsskiftet övergår till sjukersättning eller aktivitetsersättning.

Månadersättningens storlek

Den lägsta månadersättningen är 75 kronor i månaden. Vilken den högsta månadersättningen för inkomster under 7,5 prisbasbelopp är beror på när du insjuknade. Exempel: För sjukperioder som börjat den 1 januari 2009 eller senare är månadersättningen högst 4 013 kronor

i månaden. (För tidigare påbörjade sjukperioder gäller andra belopp.)

Om din inkomst överstiger SGI-taket på 7,5 prisbasbelopp kan du från och med 2012 få AGS månadsersättning även för den överskjutande inkomstdelen. Förutsättningen är att din sjukersättning eller aktivitetsersättning beviljas efter den 1 januari 2012.

Värdesäkring av AGS månadsersättning

När din sjukperiod har pågått i mer än 24 månader får du ett värdesäkringstillägg till din månadsersättning som kompensation för höjda prisnivåer i samhället. Förutsättningen är att prisbasbeloppet (som fastställs årligen av regeringen) har stigit sedan sjukperiodens början.

Detta gäller vid arbetsskada

Om du har skadats i arbetet, behöver du inte göra någon särskild sjukansmälan till AGS. Det räcker med den skadeanmälan som du har gjort till TFA, Trygghetsförsäkring vid arbetsskada.

Om du har fått ersättning från AGS och senare också inkomstersättning enligt TFA, TFA-KL, PSA eller arbetsskadeersättning för inkomstförlust enligt lag från Försäkringskassan för samma tid, är du skyldig att återbetala AGS-ersättningen till AFA Försäkring.

Ansökan om AGS

Sjukanmäl dig till AFA Försäkring. Du kan anmäla skada antingen via AFA Försäkrings nya kundwebb (www.afaforsakring.se/kundwebb) eller som tidigare på pappersblankett. Handläggningstiden blir kortare om du anmäler via kundwebben. Anmälan är gemensam för AGS och premiefrielseförsäkringen. Föredrar du pappersblankett så finns sådana hos facket, din arbetsgivare och hos AFA Försäkring. (Se adress sid 31.)

Bifoga alltid en kopia av det läkarintyg som du har skickat till Försäkringskassan. Läkarintyg i elektronisk form kan bifogas via kundwebben.

Vid sjukersättning/aktivitetsersättning: Om Försäkringskassan beviljar dig sjukersättning eller aktivitetsersättning, ska du skicka en kopia av beslutet till AFA Försäkring för att få månadsersättning från AGS.

Premiefrielseförsäkring

Premiefrielseförsäkringen i ditt kollektivavtal säkerställer att du inte förlorar pensionsrätt i Avtalspension SAF-LO när du är sjuk eller när du har graviditetspenning eller är föräldraledig med föräldrapenning i samband med barns födelse.

Vad innebär premiefrielse?

Premiefrielse innebär att den som ska betala in en premie för en försäkring slipper göra det i vissa situationer. En premiefrielseförsäkring är en försäkring som går in och betalar den aktuella premien under den tiden.

För Avtalspension SAF-LO är det ju arbetsgivaren som betalar in premien. Om du är sjuk eller föräldraledig, betalar ju arbetsgivaren ingen lön. Då finns heller inget underlag att betala in pensionspremien på.

Utän den premiefrielseförsäkring som finns i kollektivavtalet skulle du gå miste om pensionsrätt i dessa situationer. Men det gör du alltså inte, eftersom premiefrielseförsäkringen övertar arbetsgivarens pensionspremiebetalningar.

Vid sjukdom eller arbetsskada

Premiefrielseförsäkringen hör till Avtalspension SAF-LO men praktiskt är den kopplad till din anmälan till Avtalsgruppsjukförsäkringen AGS eller Trygghetsförsäkring vid arbetsskada TFA.

När du skickar in någon av dessa anmälningsblanketter till AFA Försäkring, har du samtidigt anmält dig till premiefrielseförsäkringen. Mer behöver du inte göra.

Observera att du kan få pensionspremien betalad av premiefrielseförsäkringen även om du ännu inte har hunnit kvalificera dig för ersättning från AGS.

Vid graviditetspenning och föräldrapenning

Premiefrielsen innebär att du fortsätter att tjäna in avtalspensionsrätt under den tid som du uppbär föräldrapenning i samband med barns födelse, men inte vid tillfällig föräldrapenning, så kallade vab-dagar. Från och med 2012 får du premiefrielse också under tid med graviditetspenning.

Premiefrielseförsäkring vid föräldrapenning kan som längst gå in och betala pensionspremien i 13 månader.

Observera att du måste anmäla dig separat för att få premiefrielse vid graviditetspenning eller föräldrapenning. (Vid sjukdom eller arbets-skada fungerar ju AGS- och TFA-anmälan som samtidig anmälan till premiefrielseförsäkringen – men föräldraledighetsfallen måste du anmäla separat!)

Du kan använda AFA Försäkrings nya kundwebb (www.afaforsakring.se/kundwebb) från maj/juni 2012 eller en pappersblankett. Föredrar du pappersblankett så finns sådana hos facket, din arbetsgivare och hos AFA Försäkring. (Se adress sid 31.)

Anmälan till premiefrielseförsäkringen är viktig!

De flesta som missar att anmäla sig till premiefrielseförsäkringen gör det i samband med föräldraledighet.

Premiefrielseförsäkringen är en viktig försäkring! Den säkerställer att du inte går miste om pensionsrätt när du är sjuk eller föräldraledig.

Om du har familjeskydd som tillval till din Avtalspension SAF-LO är det extra viktigt att du anmäler dig till premiefrielseförsäkringen vid sjukdom eller föräldraledighet – och från och med 2012 även vid tid med graviditetspenning.

Om du är borta från arbetet under en längre tid – till exempel hemma med föräldrapenning – kan familjeskyddet upphöra på grund av bristande premiebetalning, eftersom det inte kommer in några pensions-premier som kostnaden för familjeskyddet kan dras från. Vill du sedan ha tillbaka familjeskyddet görs en hälsoprövning.

Trygghetsförsäkring vid arbetsskada, TFA

– om du blir skadad i jobbet

Trygghetsförsäkring vid arbetsskada, TFA, är facket's kompletterande försäkring vid arbetsskada. Vilka ersättningar du kan få beror bland annat på vilken typ av arbetsskada du har råkat ut för.

Har du rätt till TFA-ersättning?

Försäringen gäller från första anställningsdagen för skador som orsakats av olycksfall i arbetet, arbetssjukdomar, färdolycksfall och vissa smittsamma sjukdomar.

Försäkringsskyddet gäller så länge som du är anställd och i vissa fall även efter det att din anställning har upphört. (Läs mer om efterskydd på sid 26–28.)

Om du skadas vid besök på din arbetsplats när du är sjukskriven, kan du omfattas av TFA efter beslut i TFA-nämnden.

Ersättningar under akut sjukdomstid

Ersättningarna från TFA under den akuta sjukdomstiden är olika beroende på typ av arbetsskada.

I samtliga fall är det sjukpenning som fungerar som ”grundersättning” för inkomstförlust. TFA-ersättningarna fungerar som komplement. Vid arbetssjukdom och färdolycksfall kommer i de flesta fall kompletteringen från Avtalsgruppsjukförsäkringen AGS istället.

Skadeanmälan till TFA räcker! Vid arbetsskada behövs ingen separat AGS-anmälan. När AFA Försäkring får in TFA-skadeanmälan skickas den till rätt avdelning så att du får den ersättning som du ska ha.

Ersättning vid olycksfall i arbetet

LO och Svenskt Näringsliv har kommit överens om viktiga förbättringar i TFA-avtalet. För olycksfall som inträffar från och med den 1 april 2012 gäller inte kravet på minst 15 dagars sjukskrivning. Dessutom slopas karenslösheten (”självriskan”) för kostnadsersättning.

Ersättning för inkomstförlust

TFA-ersättningen för inkomstförlust täcker hela inkomstförlusten dag 1 och därefter 20 procent (eller 25 procent, vid sjukpenning på fortsättningsnivån) upp till 7,5 prisbasbelopp och hela inkomstförlusten för lönedelar över 7,5 prisbasbelopp.

- I skadefall till och med den 31 mars 2012 gäller att minst 15 dagars arbetsförmåga (sjukskrivning) krävs.
- I skadefall från och med den 1 april 2012 gäller att TFA-ersättningen kan lämnas från första dagen oberoende av sjukskrivningstidens längd.

Ersättning för kostnader

Du kan få ersättning för merkostnader som uppkommit på grund av arbetsskadan. Det kan gälla läkar- och sjukvårdskostnader samt skadade kläder/glasögon/proteser med mera.

- I skadefall till och med den 31 mars 2012 dras ett karensbelopp på 500 kronor av från kostnadsersättningen och belopp som understiger 100 kronor betalas inte ut.
- I skadefall från och med 1 april 2012 dras inget karensbelopp av.

Ersättning för sveda och värk

Denna ersättning får du i regel bara om du har varit arbetsförmögen i minst 31 dagar.

Ersättning vid arbetssjukdom

Arbetssjukdomarna har andra regler än olycksfall i arbetet. Detta gäller vid arbetssjukdom:

- För att få ersättning från TFA för inkomstförlust under sjukskrivning krävs att du kan visa att arbetsgivaren har vållat skadan. "Grunderättningen" enligt kollektivavtal vid arbetssjukdom är sjukpenning kompletterad med dagsersättning från Avtalsgruppsjukförsäkringen AGS.
- För skador med visandedag från och med den 1 maj 2003 betalas ersättning för sveda och värk vid arbetssjukdom endast om arbetsgivaren vållat skadan.

Grundförutsättning för ersättning från TFA

Du kan få ersättning om arbetssjukdomen kvarstår efter 180 dagar och

- är godkänd av Försäkringskassan *eller*
- finns upptagen i ILO-konvention nr 121 – bland annat hörselskador, vibrationsskador, sjukdomar orsakade av olika kemikalier, med mera – och godkänns av AFA Försäkring.

Ersättning för kostnader

Du kan få ersättning för skäligen merkostnader i form av exempelvis läkar- och sjukvårdskostnader. Har du rätt till ersättning för kostnader, lämnas ersättningen retroaktivt från den dag då skadan visade sig. Samma regler om karensbelopp gäller som vid olycksfall – inklusive den nya regeln om slopat karensbelopp för skadefall från och med den 1 april 2012.

Ersättning för sveda och värk

Denna ersättning kan du bara få om du kan visa att arbetsgivaren vållat skadan. I så fall betalas ersättning för sveda och värk från första sjukskrivningsdagen.

Vållande

Du kan begära att en särskild Vållandenämnd prövar ärendet om du anser att arbetsgivaren vållat arbetssjukdomen. Prövningen är kostnadsfri.

För att vållandet ska kunna prövas krävs att sjukdomen är godkänd av Försäkringskassan eller AFA Försäkring.

Om Vållandenämnden bedömer att vållande föreligger, får du ersättning för din inkomstförlust under sjukskrivningstiden, full ersättning för kostnader samt ersättning för sveda och värk retroaktivt från första sjukskrivningsdagen.

Ersättning vid färdolycksfall

Färdolycksfall är ett olycksfall som du drabbas av på väg till eller från arbetsplatsen. Det finns två slags färdolycksfall:

”Vanligt” färdolycksfall

Ingen ersättning från TFA lämnas för inkomstförlust under sjukskrivningstiden vid färdolycksfall. Det går inte heller att driva frågan om

vällande i Vällandenämnden. Du får ersättning som vid vanlig sjukdom, alltså sjuklön, sjukpenning och AGS-ersättning.

Du kan dock få ersättning från TFA för sveda och värk samt för kostnader enligt samma regler som vid olycksfall i arbetet. Vid invaliditet, kan du också ha rätt till ersättning från TFA för framtida inkomstförlust.

Trafikskada

Om ett trafikförsäkringspliktigt fordon varit inblandat i färdolycksfallet, ska du begära ersättning direkt från fordonets trafikförsäkring. Trafikskadeersättning innebär att du får full ersättning för inkomstförlust och kostnader samt ersättning för sveda och värk, invaliditet och så vidare.

Ersättning vid smitta

Bara smitta på vissa arbetsplatser och bara vissa typer av smitta är ersättningsbara. Ersättning lämnas enligt reglerna för olycksfall eller enligt reglerna för arbetssjukdom. Om du fått in smittan i kroppen genom stick- eller skärsår, är det ett olycksfall i arbetet, annars en arbetssjukdom.

Ersättningar vid invaliditet

Ersättning för framtida inkomstförlust

Från TFA kan du få ersättning i två situationer:

- Om du gör en inkomstförlust och före skadan tjänade mer än 7,5 prisbasbelopp. Arbetskadelivräntan från Försäkringskassan täcker i många fall bara inkomstdelar upp till detta tak.
- Om din inkomstförlust är mindre än en femtondel ($1/15$) av årsinkomsten. Försäkringskassan betalar livränta bara om inkomstförlusten är högre.

Ersättning för lyte och men

Syftet med ersättningen är att kompensera för den fysiska och/eller psykiska funktionsnedsättningen på grund av skadan. Dessutom ersätts även ökad anspänning – både i arbetet och på fritiden. Ersättningen blir olika hög beroende på om du återgår i arbete efter skadan eller inte. Vid återgång i arbete ingår även ersättning för anspänning i arbete.

Ersättning för särskilda olägenheter

Denna ersättning lämnas bara i svåra skador om skadan har medfört en högre anspänning än den som ersätts genom lyte och men-delen av försäkringen.

Ersättning för skador som påverkat utseendet

Du kan få ersättning om du förlorar en kroppsdel, till exempel om ett olycksfall leder till amputation.

Du kan också få ersättning för ärr. Bedömningen görs individuellt och grundas på oretuscherade färgfotografier i storlek 10 x 15 cm. Fotografierna ska vara tagna tidigast 1,5 år efter den sista behandlingen.

Ersättningar vid dödsfall

Begravningskostnader, underhållsförlust, psykisk chock

Vid dödsfall på grund av arbetsskada lämnas ersättning för normala kostnader som förekommer i samband med begravning. Begravningshjälp från Försäkringskassan enligt den lagstadgade arbetsskadeförsäkringen och från Tjänstegrupplivförsäkringen TGL dras av från TFAs ersättning för begravningskostnader.

De som var beroende av den avlidna för sin försörjning kan få ersättning för förlust av underhåll.

Nära anhöriga kan också få ersättning för psykisk chock eller andra psykiska besvär till följd av dödsfall på grund av arbetsskada.

Ansökan om ersättning från TFA

Du ska omedelbart anmäla skadan till arbetsgivaren och till Försäkringskassan. Den arbetsgivare hos vilken skadan inträffade ska intyga att du är anställd.

Du ska också skicka in en anmälan till AFA Försäkring. Tillsammans med anmälan ska du skicka in läkarintyg – normalt en kopia av intyget till Försäkringskassan och eventuella kvitton på olika kostnader, till exempel för läkarbesök – och annan sjukvård. (Se adress sid 31.)

Ersättning från TFA för inkomstförlust samt livränta för förlust av underhåll är skattepliktig inkomst. Övriga ersättningar är skattefria.

Glöm inte fullmakten!

Du måste fylla i en fullmakt för att AFA Försäkring ska kunna ta del av Försäkringskassans beslut i arbetsskadeärendet. Detta är viktigt för att AFA Försäkring ska kunna fatta ett snabbt och korrekt beslut beträffande dina ersättningar.

Försäkring om avgångsbidrag, AGB

– om du förlorar ditt arbete

Att förlora sitt arbete innebär stora påfrestningar på ekonomin. I första hand får du ersättning från a-kassan – men i kollektivavtalet finns också AGB-försäkringen som kan hjälpa dig att klara ekonomin.

När har du rätt till AGB?

Du kan ha rätt till ersättning från AGB om du

- blir uppsagd från din tillsvidareanställning på grund av arbetsbrist och den driftsmässiga förändringen i företaget leder till en varaktig minskning av personalstyrkan,
- har fyllt 40 år när din tillsvidareanställning upphör,
- har tjänat in minst 50 månaders anställningstid under en fem års period hos ett eller flera företag som varit anslutna till AGB-försäkringen. Femårsperioden räknas utifrån tillsvidareanställningens upphörande.

Du har rätt till AGB längst till och med månaden före den då du fyller 65 år.

När har du inte rätt till ersättning?

Du har inte rätt till AGB om Försäkringskassan beviljar dig hel sjukersättning innan din anställning upphör. Du har inte heller rätt till någon ersättning om du inom tre månader blir återanställd i företaget eller om du får jobb någon annanstans i samma koncern. AGB kan inte heller betalas ut om du utan godtagbart skäl avböjer erbjudande om återanställning inom tre månader.

Särskilda skäl

Enligt försäkringsvillkoren kan AGB utbetalas om den så kallade AGB-nämnden, som är rådgivande till AFA Livförsäkring, anser att särskilda skäl föreligger till att du avböjt fortsatt anställning.

Ersättning

Ersättningen beror på din ålder och betalas som ett engångsbelopp då anställningen upphör. Se tabellen.

AGB bestäms också av din arbetstid. Beloppets storlek är i proportion till det ordinarie arbetstidsmåtts andel av heltid vid tidpunkten för uppsägningen.

Om du blir uppsagd från din tillsvidareanställning och inom tre månader påbörjar en ny anställning i samma företag eller inom koncernen men med en kortare arbetstid kan du ha rätt till del av beloppet. Om du senare blir uppsagd från denna anställning kan du ha rätt till ytterligare ersättning.

Du kan dock som mest få ett helt AGB från en anställnings upphörande och under en därefter löpande femårsperiod.

I den här tabellen kan du se vilken ersättning som kan lämnas om du blir uppsagd under år 2012 och är berättigad till hel ersättning.

Ålder	Ersättning
40-49 år	27 900 kronor
50-59 år	29 100 – 39 900 kronor (1 200 kronors tillägg för varje levnadsår från 50 år till 60 år)
60-64 år	41 100 kronor

Försäkringsbeloppen från AGB är skattepliktig inkomst.

Du har två år på dig att anmäla

Ansökan om AGB ska göras så fort som möjligt efter det att du förlorat arbetet och senast inom två år, räknat från det datum då du slutade din anställning. Blanketten du behöver kan du ladda ned från www.afaforsakring.se eller genom att ringa eller skriva till AFA Försäkring. (Se adress sid 31.)

Tjänstegrupplivförsäkring, TGL

– vid dödsfall före 65 års ålder

I kollektivavtalet i din anställning har du en tjänstegrupplivförsäkring som ger ekonomisk hjälp till dina efterlevande – make/registrerad partner eller sambo samt barn – om du skulle avlida.

När gäller TGL?

TGL gäller från din första arbetsdag om du då är arbetsför och, enligt huvudregeln, fram till dess att du fyller 65 år. Även efter 65 års ålder kan TGL gälla om du kvarstår i avlönat arbete.

Huvudregeln är att du alltid kan vara frånvarande från arbetet under högst sex månader i följd – under förutsättning att anställningen består, oavsett anledningen till frånvaron. Från huvudregeln finns två undantag som innebär att den försäkringsgrundande tiden och därmed försäkringskyddet fortsätter att gälla efter det att sex månader passerats, nämligen ledighet med bibehållna anställningsförmåner och hel ledighet för vård av barn.

Om anställningen upphör fortsätter TGL att gälla en viss tid. (Läs mer om efterskydd på sid 26–28.)

Arbetstidskrav

Ersättningen till de efterlevande beror på hur mycket du arbetar:

• Minst 16 timmar/vecka	hel ersättning
• Minst 8 tim/vecka men inte 16 timmar/vecka	halv ersättning
• Mindre än 8 timmar/vecka	endast begravningshjälp

Vid mindre än 8 tim/vecka gäller TGL, begravningshjälp, endast om arbete utförts samma dag som dödsfallet inträffar.

Om du är sjukskriven, föräldraledig, arbetslös eller har sjuk-/aktivitetsersättning, räknas den arbetstid som du hade i din anställning innan dess.

Ersättningens storlek

Ersättningens storlek beror på din arbetstid, din ålder och vilka efterlevande du har.

Grundbelopp betalas till vuxen efterlevande, det vill säga make/registerad partner/sambo, eller till barn.

Grundbeloppet 2012 är ett engångsbelopp på 264 000 – 22 000 kronor beroende på ålder, arbetstid och om du har barn under 17 år.

Om du som närmaste anhörig efterlämnar barn som har fyllt 21 år, reduceras ersättningen till halva grundbeloppet, dock lägst till 22 000 kronor.

Barnbelopp är 2012 ett engångsbelopp på 88 000 – 22 000 kronor (beroende på din arbetstid) för varje barn under 21 år som du efterlämnar.

Begravningshjälp betalas alltid ut när försäkringsskydd finns. Beloppet 2012 är 22 000 kronor.

Försäkringsbeloppen från TGL är skattefria.

Makeförsäkring

Makeförsäkringen innebär att du kan få ersättning från din egen TGL-försäkring om din make/registerade partner eller sambo avlider utan att omfattas av egen TGL-försäkring.

Förutsättningen är bland annat att din arbetstid är minst 16 timmar i veckan. Dessutom gäller att du inte får ha fyllt 70 år och din avlidna livspartner får inte ha fyllt 65 år.

Makeförsäkringen ger 2012 ersättning med begravningshjälp på 22 000 kronor och ett barnbelopp på 44 000 kronor till varje hemmaboende barn under 17 år.

Förmånstagare

Grundbeloppet tillfaller make/registerad partner, sambo (oavsett kön) eller barn, i den ordningsföljden. Make eller registerad partner är inte förmånstagare om det pågår mål om äktenskapsskillnad eller upplösning av registrerat partnerskap.

Om du efterlämnar både sambo och barn, gäller följande om du inte bestämt en annan fördelning i ett förmånstagarförordnande:

- Sambon får grundbelopp om hon/han tidigare varit gift/registrerad partner med dig och/eller om ni har, har haft eller väntar barn tillsammans.
- Annars delas grundbeloppet mellan sambo och barn.
- Barnbelopp tillfaller barnen.
- Begravningshjälp tillfaller dödsboet.

Om du vill ändra förmånstagarförordnandet, kan du skriva ett så kallat ändrat förmånstagarförordnande. Kontakta AFA Försäkring.

Fortsättningsförsäkring TGL

Om du är TGL-försäkrad som anställd eller företagare har du ett tidsbegränsat efterskydd om du lämnar verksamheten (se efterskyddsreglerna på sid 26–28). Med TGLs fortsättningsförsäkring har du möjligheten att förlänga TGL-skyddet fram till pensionsåldern. Årspremien, som betalas individuellt, är 255 kronor för år 2012 (sänkt från 292 kronor 2011).

För medlemmar i flera LO-förbund ingår en motsvarande försäkring – Kompletterings-TGL – i medlemskapet. Kontrollera om det gäller för dig innan du tecknar egen fortsättningsförsäkring!

Ansökan om ersättning från TGL

Dödsfall ska anmälas till AFA Försäkring. Blanketten du behöver kan du ladda ned från den nya kundwebben (www.afaforsakring.se/kundwebb) eller genom att ringa eller skriva till AFA Försäkring. (Se adress sid 31.)

Den arbetsgivare hos vilken den avlidna senast var anställd ska fylla i anställningsintyget.

Avtalspension SAF-LO

– när du går i pension

I ditt kollektivavtal finns en avtalspension som kompletterar den ålderspension som du får från det allmänna pensionssystemet.

För några år sedan förbättrade parterna villkoren kraftigt med bland annat successiva höjningar av pensionspremien som arbetsgivaren ska betala in. Förbättringarna – som även finns i de kooperativt anställdas pensionsplan KAP – har lett till att LO-grupperna nu, 2012, har pensionsvillkor som är likvärdiga med tjänstemännens.

Administrationsbolag för Avtalspension SAF-LO är Fora, som tar emot premierna från arbetsgivare och fördelar ut dem till den förvaltare av avtalspensionen som du själv väljer.

Pensionsrätt både under och över ”taket”

Det allmänna pensionssystemet har ett tak på 7,5 inkomstbasbelopp (34 125 kr/mån år 2012). Inkomster över taket ger inte högre pension. Det ger däremot Avtalspension SAF-LO:

Gäller från och med	Pensionspremie för lönedelar under 7,5 inkomstbasbelopp (motsvarar 34 125 kr/mån 2012)	Pensionspremie för lönedelar över 7,5 inkomstbasbelopp
2012	4,5 procent	30 procent

Pensionspremien betalas in av arbetsgivaren en gång om året som en procentsats på lönesumman i företaget. Varje anställd får ”sin” andel i förhållande till lönen insatt på sitt pensionskonto och väljer själv pensionsförvaltare och pensionsform för hela premien.

Hur stor pensionen sedan blir när du gått i pension, beror på premiens storlek, av hur många år den betalas in samt av hur pengarna förvaltas.

Allt arbete ger pension

Avtalspensionen grundas på din sammanlagda lön under året hos arbetsgivaren. Alla slags löneinkomster ger dig rätt till pension. Även vikariat,

deltidsanställningar och extrajobb, liksom övertids- och OB-ersättning ger pensionsrätt.

Det enda du behöver tänka på är att det finns kollektivavtal på din arbetsplats. Avtalspensionen är ju en del av kollektivavtalet mellan Svenskt Näringsliv och LO-förbunden.

Möjlighet till lokala/individuella förbättringar

Dessutom har det lokala facket och arbetsgivaren rätt att komma överens om en högre pensionsavsättning, alltså att en viss arbetsgivare betalar in mer till avtalspensionen än vad det centrala avtalet föreskriver. Det samma gäller för individuella överenskommelser mellan arbetsgivaren och en enskild anställd.

Om du blir arbetslös eller byter avtalsområde

Den pensionsrätt som du tjänar in i Avtalspension SAF-LO finns kvar, även om du blir arbetslös eller byter jobb och börjar omfattas av en annan avtalspensionsplan. Värdet på din intjänade pension, det vill säga de inbetalade premierna, förändras dock uppåt eller nedåt beroende på värdeutvecklingen i det förvaltningsalternativ som du valt.

Startålder för pensionsrätt 25 år

Från och med 2008 gäller att du som omfattas av Avtalspension SAF-LO börjar tjäna in pensionsrätt först från och med den månad då du fyller 25 år. Så länge du är kvar inom avtalsområdet fortsätter du att tjäna in till din pension fram till 65 års ålder.

Du väljer själv pensionsform och förvaltare

I Avtalspension SAF-LO bestämmer du själv hur pengarna ska förvaltas i väntan på din pensionering.

Detta får du välja

Pensionsval i Avtalspension SAF-LO gäller tre saker:

- Vilken pensionsform: fondförsäkring eller traditionell pensionsförsäkring.
- Vilken förvaltare.

- Eventuellt efterlevandeskydd som tillval: återbetalningsskydd och/eller familjeskydd.

I fondförsäkring är det du själv som väljer vilken eller vilka av "din" valda förvaltares fonder som du placerar pensionspengarna i. Du tar själv ansvaret för dina placeringar. Försäkringsbolaget ger ingen garanti. En fondförsäkring kan både öka och minska i värde.

I traditionell pensionsförsäkring är det i huvudsak förvaltaren som bestämmer hur pengarna ska placeras. Du får någon form av garanti som gäller insatta pengar och/eller en viss avkastning. Garantins utformning varierar mellan förvaltarna.

Efterlevandeskydd som tillval

Om du vill ha ett extra skydd för din familj vid dödsfall, kan du välja återbetalningsskydd och/eller familjeskydd som tillval. Du kan välja endera eller båda eller avstå helt.

Återbetalningsskydd: Vid dödsfall före 65 år utbetalas pensionskapitalets värde på dödsdagen till förmånstagare under fem års tid. Vid dödsfall efter 65 års ålder övergår utbetalningarna till förmånstagare under den tid som återstår, dock högst 20 år sammanlagt. Kostnaden tas ut i form av att du inte får del av pengar som blir kvar efter sparare som avlidit utan återbetalningsskydd, så kallade arvsvinster.

Familjeskydd: Ett belopp på 1, 2, 3 eller 4 prisbasbelopp betalas ut till förmånstagare i 5, 10, 15 eller 20 års tid om du skulle avlida före 65 års ålder – och du kan inte välja en utbetalningstid som sträcker sig förbi din 70-årsdag. Fora har aktuella uppgifter om premierna. Om du är inloggad på Foras hemsida när du gör valet ser du vad familjeskyddet kostar för dig just nu baserat på din ålder och valets omfattning.

Att tänka på beträffande efterlevandeskydd

- Oavsett vilket efterlevandeskydd du väljer blir din egen pension lägre.
- Hälsoprövning krävs om du väljer familjeskydd/återbetalningsskydd senare än vid det första möjliga valtillfället eller om du vill öka antalet prisbasbelopp eller utbetalningstiden. Återbetalningsskydd får du välja utan hälsoprövning om du gör det inom ett år från det att du gifter dig, blir sambo eller får barn (så kallad familjehändelse).

- Förmånstagare till återbetalningsskyddet och familjeskyddet är i första hand din make, registrerade partner eller sambo och i andra hand dina arvsberättigade barn. Du kan anmäla annat förmånstagarförordnande till Fora, men bara personer inom en viss begränsad krets får vara förmånstagare.
- Om du lämnar avtalsområdet, till exempel blir arbetslös eller byter till ett annat avtalsområde där du har en annan avtalspension, så upphör familjeskyddet det år när det inte längre kommer in några nya pensionspremier att dra kostnaden för familjeskyddet från.
- Om du däremot blir sjuk och anmäler dig till premiefrielseförsäkringen genom att fylla i AGS-blanketten (eller TFA-blanketten vid arbetsskada), så betalar premiefrielseförsäkringen även premien för familjeskyddet. Beträffande föräldraledighet – se sid 8–9.

Information om pensionsval med mera

Fora AB är valcentral och administrerar allt som gäller val, omval och flytt av pensionskapital. Om du vill kan du göra och ändra pensionsval direkt på Foras webbplats. Beställ lösenord på www.fora.se. Du kan också beställa ändringsblankett från Fora. Telefon till kundtjänsten är 08-787 40 10.

Dessa förvaltare får du välja mellan

Bara ett begränsat antal förvaltare är valbara. Nyval, omval och flytt av pensionskapital får bara göras till en av de förvaltare som parterna valt ut som valbara:

Förvaltarna är, i bokstavsordning:

Traditionell pensionsförsäkring	Fondförsäkring
Alecta Optimal Pension	AMF
AMF Framtid	Avanza Pension
Folksam Liv	Danica Pension
Länsförsäkringar Liv	Folksam-LO Pension
Nordea Liv & Pension	SPP Liv Fondförsäkring
Swedbank Försäkring	

Om du låter bli att välja, placeras dina pensionspengar liksom tidigare i en traditionell pensionsförsäkring utan återbetalningsskydd i AMF.

När får du ut din avtalspension?

Du kommer överens med den förvaltare som du har valt om när du ska börja ta ut pensionen och hur länge (livsvarigt eller tidsbegränsat). Ålderspensionen från Avtalspension SAF-LO får du ta ut tidigast från 55 års ålder. Du kan välja livsvarig utbetalning eller under en kortare tid (dock minst fem år), exempelvis mellan 65 och 70 års ålder.

Detta gäller dock bara den del som kommer från Avtalspension SAF-LOs ålderspension, inte pension enligt övergångsregler.

Efterskydd

– hur avtalsförsäkringarna gäller efter det att anställningen har upphört

Du har kvar ett visst skydd från de kollektivavtalade försäkringarna även när din anställning har upphört. Hur länge detta så kallade efterskydd gäller och hur omfattande det är beror på orsaken till att du slutar.

Efterskyddet i AGS, Avtalsgruppsjukförsäkringen

För den som är försäkrad fortsätter försäkringsskyddet att gälla även efter det att anställningen har upphört. Efterskydd gäller då under 720 dagar (efterskyddstid). De dagar du är sjuk under efterskyddstid och får ersättning i form av sjuklön, sjukpenning, sjukersättning eller aktivitetsersättning förbrukar inte dagar med efterskydd.

Efterskyddet upphör om du:

- inte har iakttagit avtalsenlig uppsägningstid innan du lämnar din anställning,
- inte längre har en fastställd sjukpenninggrundande inkomst, SGI,
- vid arbetslöshet efter tre månader inte står till arbetsmarknadens förfogande,
- varit anställd i sammanlagt 180 dagar hos en arbetsgivare som inte tecknat avtal om AGS,
- får rätt till motsvarande förmåner på annat sätt.

Efterskyddet i TFA – Trygghetsförsäkring vid arbetsskada

Vid arbetsolycksfall

Om du drabbas av ett olycksfall under din anställningstid så omfattas du av TFA även om besvären kommer sedan anställningen har upphört.

Vid arbetsjukdom

Följande förutsättningar ska vara uppfyllda för att efterskyddet ska gälla:

- Du ska ha varit utsatt för skadlig inverkan i arbete efter 31 januari 1974.
- Din arbetsgivare ska ha haft gällande försäkringsavtal om TFY, som är TFAs föregångare, eller TFA.

- Arbetssjukdomen ska visa sig innan du fyller 65 år. Om du drabbas av arbetsrelaterad asbestcancer gäller dock att den ska ha visat sig innan du fyller 75 år.

Efterskyddet i AGB, Avgångsbidragsförsäkringen

Du kan bara få ut ett helt AGB-belopp per femårsperiod. Det innebär att om du blivit friställd från en heltidstjänst och fått ut AGB-belopp för det, kan du inte få ersättning igen förrän tidigast fem år senare.

Men du kan ju ha blivit friställd från en deltidstjänst, exempelvis på 50 procent, och fått ut ett halvt AGB-belopp i ersättning. Om du sedan får ett nytt jobb och förlorar även det inom fem år från den första friställningen, kan du få ytterligare ett halvt AGB-belopp. Men inte mer än ett halvt, även om anställning nummer två var på heltid, eftersom du redan fått ut ett halvt belopp efter den första friställningen.

Efterskyddet i TGL, Tjänstegrupplivförsäkringen

Om du blir arbetslös gäller TGL i form av efterskydd. Om du har varit anställd minst 180 dagar gäller efterskyddet i 180 dagar – allmän efterskyddstid. Om du under denna tid söker nytt arbete genom Arbetsförmedlingen eller får hel föräldrapenning, förlängs efterskyddet till sammanlagt högst två år.

Om du har varit anställd i mindre än 180 dagar, är efterskyddet lika många dagar som anställningen varade. Efterskyddet upphör senast när du fyller 65 år.

Fortsättningsförsäkring TGL

Om du omfattas av allmän efterskyddstid i TGL, kan du teckna en egen fortsättningsförsäkring. AFA Livförsäkring är försäkringsgivare men försäkringen tecknas genom Fora. Blankett för detta finns att skriva ut eller beställa från Foras hemsida, www.fora.se.

Observera att flera LO-förbund har en fortsättnings-/kompletteringsförsäkring TGL som obligatorisk medlemsförsäkring. Hör efter med din försäkringsrådgivare eller ditt lokala fack om det gäller för dig!

Avtalspension SAF-LO

Blir du arbetslös, så upphör arbetsgivarens premieinbetalningar samma dag som du slutar anställningen. Du tjänar alltså inte in någon ny pensionsrätt. Däremot har du givetvis kvar den pensionsrätt som du tjänade in under anställningen.

Det finns dock en skyddsregel som gäller sjukdom. Om du blir sjuk under de första 90 dagarna efter anställningens upphörande, kan premiefrielseförsäkringen träda in. Förutsättningen är att du uppfyller kvalifikationskraven för efterskydd i AGS. Premiefrielseförsäkringen betalar i så fall premien för Avtalspension SAF-LO och premien för familjeskydd om du har det som tillval.

Allmän information för dig som är arbetslös

Om du blir sjuk medan du är arbetslös

Om du är arbetslös och anmäld på Arbetsförmedlingen har du rätt till sjukpenning om du blir sjuk och sjukdomen hindrar dig från att stå till arbetsmarknadens förfogande. Detsamma gäller om du är permitterad.

Du ska sjukanmäla dig till Försäkringskassan.

På kassakortet till arbetslöshetskassan ska du ange "sjukdom" för de dagar du fått sjukpenning på normalnivån eller fortsättningsnivån.

Om du är arbetslös och deltar i arbetsmarknadspolitiskt program

Om du som arbetslös deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program är du inte anställd och omfattas därmed inte av avtalsförsäkringarna. Riksdag och regering har beslutat att personer i arbetsmarknadspolitiska program endast omfattas av:

- Lagen om arbetsskadeförsäkring.
- Förordningen om ersättning vid ideell skada till elev i arbetsmarknadsutbildning. Den innebär att ersättning kan lämnas för sveda och värk, lyte och men samt olägenheter i övrigt.
- Förordningen om grupplivförsäkring. Deltagare i arbetsmarknadspolitiska program kan omfattas av den statliga grupplivförsäkringen som administreras av Försäkringsbolaget SPV i Sundsvall.

OBS dock att du kan ha rätt till ersättning enligt efterskyddsreglerna som beskrivs i detta kapitel om du före arbetslösheten hade en anställning där avtalsförsäkringarna ingick.

Facketts medlemsförsäkringar

Beroende på vilket LO-förbund du är med i har du tillgång till facketts medlemsförsäkringar på olika sätt och ibland med lite olika villkor. Vissa försäkringar ingår i medlemskapet, andra kan du teckna som tillval. I en del förbund har vissa avdelningar och/eller klubbar dessutom tecknat egna medlemsförsäkringar.

Medlemsförsäkringarna är kopplade till det fackliga medlemskapet. Se därför till att du står kvar som medlem även om du blir arbetslös, långtids-sjuk eller börjar studera i vuxen ålder!

Tillsammans är vi starka

Facketts medlemsförsäkringar är mycket billigare – och har ofta bättre villkor – än motsvarande individuella försäkringar.

Här är två exempel på bättre villkor i facketts medlemsförsäkringar jämfört med individuellt tecknade:

- Hemförsäkringen är beloppslös. Du behöver inte ange något värde på lösöret i ditt hem och löper aldrig risken att vara underförsäkrad.
- Många av personförsäkringarna gäller utan hälsoprövning.

Några exempel på LO-förbundens medlemsförsäkringar

Kollektiv hemförsäkring och Facketts hemförsäkring

Försäkringen heter Kollektiv hemförsäkring när den ingår i medlemskapet och Facketts hemförsäkring när den är en tillvalsförsäkring. Alla i ditt hushåll omfattas, under förutsättning att de är folkbokförda på samma adress och bosatta i samma bostad som du.

Försäkringen omfattar skydd för din lösegenom om du råkar ut för exempelvis brand, vattenskada eller inbrott. Dessutom innehåller hemförsäkringen ansvarsförsäkring, rättsskyddsförsäkring, överfallsskydd och reseskydd under resans 45 första dagar.

Som tillägg kan du teckna allriskskydd, utökat skydd för bostadsrättslägenhet och avbeställningsförsäkring för hela familjen vid resor.

Medlemsolycksfall – Fritid

Avtalsförsäkringen TFA täcker ju bara arbetsskador – och två tredjedelar av vår tid tillbringar vi utanför arbetet.

Genom den här försäkringen har du ett 24-timmarsskydd vid olycksfall. I en fullständig Medlemsolycksfall – Fritid ingår akutersättning, merkostnads- och tandskadeersättning samt ersättning vid invaliditet och för rehabilitering.

Sjuk- och efterlevandeförsäkring

Försäkringens detaljutformning och storleken på ersättningsbeloppen varierar från förbund till förbund, liksom möjligheten att också försäkra make/registrerad partner/sambo.

Sjuk- och efterlevandeförsäkringen innehåller tre ersättningsmoment. Du kan få ersättning i följande situationer:

- Vid arbetsoförmåga (månadsersättning).
- Vid vissa diagnoser (engångsersättning).
- Vid dödsfall (engångsbelopp).

För att du ska kunna få ersättning från försäkringen vid sjukdom krävs att du är fullt arbetsför vid den tidpunkt du ansluts till försäkringen – och i 90 dagar i en följd dessförinnan. Är du inte det, kan du ändå få rätt till ersättning. Du ska då någon gång efter anslutningen ha varit fullt arbetsför i minst 90 dagar i en följd.

Medlemsbarn

Samhällets skydd för barnen är otillräckligt. Barn som invalidiseras får lägsta möjliga aktivitetsersättning/sjukersättning. Och skolförsäkringarna gäller ofta bara under skoltid och bara för olycksfall, men oftast inte för sjukdom.

Därför har facket tillsammans med Folksam tagit fram Medlemsbarn, som gäller utan hälsoprövning för dina eller din livspartners barn/fosterbarn/barnbarn. Även mor-/farföräldrar som är medlemmar i ett LO-förbund får teckna Medlemsbarn för barnbarn.

Medlemsbarn-försäkringen ersätter till exempel viss sjukhusvistelse, invaliditet, rehabilitering, vanprydande ärr. Ersättning lämnas från och med 1 procent invaliditet.

Medlemspension

Du som är medlem i facket kan pensionsspara i Medlemspension både för dig själv och för din livspartner. Pensionen får börja tas ut från 55 års ålder och du väljer själv utbetalningstid.

Medlemspension finns antingen som en traditionell pensionsförsäkring eller som en fondförsäkring. Till båda kan du koppla ett frivilligt efterlevandeskydd.

Detta var några exempel på fackets medlemsförsäkringar. Vill du veta mer? Fråga din försäkringsrådgivare eller ditt lokala fack!

Mer information

Vänd dig till din fackliga försäkringsrådgivare om du har frågor eller vill veta mer om fackets försäkringar.

Försäkringsvillkor, blanketter och kundwebb

- Försäkringsvillkor för avtalsförsäkringarna: AFA Försäkring, 106 27 Stockholm, tel 0771-88 00 99 eller Fora, tel kundservice 08-787 40 10. Eller gå in på www.afaforsakring.se eller på www.fora.se, där du också kan ladda ned villkor och blanketter till din egen dator.
- Bestämmelser för Avtalspension SAF-LO: Ring Fora, tel kundservice 08-787 40 10 eller gå in på www.afaforsakring.se eller www.fora.se.
- Försäkringsvillkor för medlemsförsäkringarna: Ring närmaste Folk-samkontor. Adresser och telefonnummer till alla kontor hittar du på www.folksam.se.

AFA Försäkrings nya kundwebb har direktadressen www.afaforsakring.se/kundwebb. Där kan du som anställd göra anmälan om skada eller försäkringsfall. Du kan använda kundwebben utan e-legitimation, men vill du kunna följa ditt ärende – till exempel se om det har skickats pengar till ditt konto – behöver du logga in med e-legitimation. Även arbetsgivaren kan använda AFA Försäkrings kundwebb.

Information om det lagstadgade försäkringsskyddet, till exempel sjukpenning och allmän pension finns hos Försäkringskassan respektive Pensionsmyndigheten. Båda myndigheterna har numera också kundtjänst på Facebook: www.facebook.com/forsakringskassan respektive www.facebook.com/pensionsmyndigheten. Båda besvarar frågor på vardagar kl 8-16.

Mer facklig försäkringsinformation

LOs och förbundens informationshemsida om fackets försäkringar har adressen www.facketforsakrar.se. Du kan också nå den genom att klicka på en banner som det står "Facket försäkrar" på.

På hemsidan finns information om förbundens avtalsförsäkringar och medlemsförsäkringar samt användbara länkar och nyheter som uppdateras regelbundet. För försäkringsrådgivare finns en särskild avdelning med en mängd olika verktyg som underlättar uppdraget som försäkringsrådgivare. Bland annat finns där många av LOs försäkringsmaterial som pdf-filer.

Självklart använder du också ditt förbunds hemsida för att få facklig information, även om försäkringarna.

Ännu mer information – på flera olika språk

Det fackliga medlemskapet och fackets försäkringar genom kollektivavtal och medlemskap är till för alla. Ingen medlem ska behöva gå miste om sina rättigheter på grund av språksvårigheter.

AFA Försäkring har information om avtalsförsäkringarna även på andra språk än svenska på sin hemsida, www.afaforsakring.se. Information finns på arabiska, engelska, spanska, persiska, polska, serbiska, finska och turkiska.

Dessutom har LO och Folksam sedan många år en flerspråkig telefon tjänst – Informationscenter – med information på flera olika språk, inklusive på ”lätt svenska”. Dit kan man vända sig med frågor om fackligt medlemskap och få information om socialförsäkringarna, avtalsförsäkringarna och medlemsförsäkringarna.

Informationscenter, som den flerspråkiga rikskundtjänsten kallas, är en medlemsförmån. Den fungerar som ett komplement till LO-förbundens vanliga försäkringsrådgivning på arbetsplatserna och genom avdelningar/sektioner. Att ringa 0771-numren till Informationscenter kostar som ett vanligt lokalsamtal.

Arabiska	0771-58 59 00	Polska	0771-58 59 08
Bosniska	0771-58 59 01	Ryska	0771-58 59 09
Engelska	0771-58 59 02	Serbiska	0771-58 59 10
Finska	0771-58 59 03	Somaliska	0771-58 59 11
Italienska	0771-58 59 04	Spanska	0771-58 59 12
Kroatiska	0771-58 59 05	Svenska (lätt)	0771-58 59 13
Kurdiska	0771-58 59 58	Turkiska	0771-58 59 14
Pashto/Dari	0771-58 59 06	Tyska	0771-58 59 15
Persiska	0771-58 59 07		

E-postadress: flersprakig@folksam.se.

www.lo.se